

A

בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף י"ט. מסכת ביצה.
Some of the topics we will learn about today include:

The concept of הערב שמש, nightfall, and how that relates to the טהרה process for a person or a כלי that was טמא, and was toieveled

The Korbanos of every chag, which include the עולת ראיה, the שלמי חגיגה and the שלמי שמחה, and various laws related to sacrificing these קרבנות on Yom Tov

A

הערב שמש
How that relates to
the טהרה process for a
Person or כלי
that was טמא

חג of every קרבנות

שלמי שמחה שלמי חגיגה עולת ראיה

B

The איסור of תאחר, בל תאחר, and a three way machlokes as to how much time must elapse before one is עובר this לאו

Some of the key topics and concepts that we will learn about include:

חבורה - In order to eat from the Korban Pesach, one must be appointed to a pre-designated group of people with whom he will be eating his Korban. This group is called a חבורה.

סמיכה refers to the Mitzvah for a person to place his hands and lean with all his might on the head of his sacrifice before it is slaughtered, and is performed on every קרבן יחיד of a בהמה - as stated in the Torah; וסמך ידו על ראש קרבנו.

B

בל תאחר
How much time must elapse
before one is עובר

חבורה

סמיכה

וסמך ידו על ראש קרבנו

C

בל תאחר

If one makes a pledge to bring a קרבן or another נדבה to the Bais HaMikdash, he may not delay fulfilling the pledge. If three Yomim Tovim pass from the time he makes his pledge without the pledge being fulfilled, he has transgressed the לאו of תאחר. There is a machlokes in our gemara as to how to properly calculate these 3 רגלים, in order to be in violation of this איסור.

C

בל תאחר
לא תאחר לשלמו

1 So let's review.....

Our gemara begins by discussing a law of one who wishes to be immersed at the time of כלי, and comes to immerse the כלי at the time of בין השמשות.

תנו רבנן כלי שנטמא מערב יום טוב אין מטבילין אותו בין השמשות

A כלי which has become טמא on Erev Yom Tov may not be immersed בין השמשות - twilight. Since it is ספק night or day, perhaps it is already טוב, and טבילת כלים is אסור on Yom Tov.

רבי שמעון שזורי אומר אף בחול אין מטבילין אותו מפני שצריך הערב שמש

Rebbe Shimon Shezuri adds that even on a weekday one may not immerse כלים during בין השמשות, because הערב שמש is needed. Part of the purification process requires nightfall, AFTER a person or כלי was immersed in the Mikva. Perhaps it was already night at the time of the טבילה, and he may not realize that he must wait until tomorrow night for שמש הערב.

1

<p>רבי שמעון שזורי אומר אף בחול אין מטבילין אותו מפני שצריך הערב שמש</p> <p>Even on a WEEKDAY</p> <p><i>CAN'T be immersed</i> בין השמשות <i>Perhaps it's</i> <i>already night,</i> <i>he must wait until</i> <i>tomorrow night</i> <i>for שמש הערב</i></p>	<p>תנו רבנן כלי שנטמא מערב יום טוב אין מטבילין אותו בין השמשות</p> <p>טמא became כלי ערב יום טוב</p> <p><i>CAN'T be immersed</i> בין השמשות <i>Perhaps it's</i> <i>already טוב,</i> <i>and טבילת כלים</i> <i>אסור is</i></p>
---	---

2 The Gemara asks;
ותנא קמא לא בעי הערב שמש
Certainly even the ת"ק holds that הערב שמש is required, and so why did he mention his Halacha only on Yom Tov?

2

?

ותנא קמא
לא בעי הערב שמש?

Why did he mention his הלכה
only on יום טוב?

3 Rava quotes the רב דבי רב that the two opinions are arguing in a very specific case, namely במחשבתו נכרת מתוך מעשיו קמפלגי Whether we can or cannot judge - and rely on a person's actions that he is aware of a Halacha - כגון דנקיט מנא בידיה ורהיט ואזיל בין השמשות לאטבוליה - He is holding a כלי and running toward the Mikvah

3

רבא quotes the רב דבי רב

במחשבתו נכרת מתוך מעשיו
קמפלגי

כגון דנקיט מנא בידיה
ורהיט ואזיל
בין השמשות לאטבוליה

4 מר סבר האי דקא רהיט ואזיל מידע ידע דבעי הערב שמש The Tanna Kamma holds that on a weekday we allow him to immerse it between the washings, because we see that he is aware of the washing, from the fact that he is running to try and make the washing before the washing. Therefore, we can rely that if he does not get to the Mikvah in time, he will still immerse it, and wait for the washing of tomorrow night. However, on Yom Tov we do not allow it, because טבילת כלים is אסור on Yom Tov.

ומר סבר מחמת מלאכתו הוא דקרהיט Whereas R' Shimon Shezuri holds that we do not allow him to immerse it, because his running does not indicate that he is aware of the washing. Perhaps he is just hurrying for other reasons.

<p>4</p> <p>ומר סבר רבי שמעון לטורי מחמת מלאכתו הוא דקרהיט</p> <p>WEEKDAY DON'T ALLOW טבילה בין השמשות</p> <p>His running DOESN'T indicate he's aware of שמש הערב</p> <p>Perhaps he is just hurrying for other reasons</p>	<p>מר סבר מש קמא האי דקא רהיט ואזיל מידע ידע דבעי הערב שמש</p> <p>WEEKDAY ALLOW טבילה בין השמשות</p> <p>His running indicates he IS aware of שמש הערב</p> <p>If he doesn't get to the מקוה in time, he will still טביל it, & wait for ליל of tomorrow night</p>
--	---

5 Rava however, says that R' Shimon Shezuri agrees that his running does indicate that he is aware of the washing. However, the Machlokes is in a case where the כלי came into contact with a part of a Sheretz of less than a כעדשה - less than a lentil, and he came to ask a Shaila whether it became Tamei or not.

<p>5</p> <p>ומר סבר לטורי Running DOES indicate he's aware of שמש הערב</p> <p>כלי came in contact with part of a שרץ less than כעדשה</p> <p>And he asked אלאבי whether it became טמא</p>	<p>רבא</p> <p>מש קמא Running DOES indicate he's aware of שמש הערב</p> <p>כלי came in contact with part of a שרץ less than כעדשה</p> <p>And he asked אלאבי whether it became טמא</p>
--	---

6 R' Shimon Shezuri holds we do not allow him to toivel בין השמשות מדהא לא גמיר הערב שמש נמי לא גמיר If he does not know the Halachah of כעדשה, he does not know the Halachah of שמש either. The Tanna Kamma holds we do allow him to toivel בין השמשות, because, although he does not know the Halachah of כעדשה, which is not explicitly written in the Torah, he does know the Halachah of שמש, which is explicitly written in the Torah. =====

<p>6</p> <p>DON'T ALLOW טבילה בין השמשות</p> <p>מדהא לא גמיר כעדיה ליל נמי לא גמיר</p>	<p>DO ALLOW טבילה בין השמשות</p> <p>Though he DOESN'T know the הלכה of כעדשה NOT explicit in the תורה</p> <p>He DOES know the הלכה of שמש Explicitly written in the תורה</p>
--	--

7 We now begin a new mishna, discussing the קרבנות החג and how they are brought on Yom Tov.
 A bit of background:
 There are 3 קרבנות that Bnai Yisrael are commanded to bring on each of the שלש רגלים. They are:
 -1- עולת ראיה, as stated in the pasuk שלש פעמים בשנה יראה כל זכרון את פני ה' א-לקיך ולא יראו את פני ה' ריקם referring to עולת ראיה as stated in the pasuk; וחגתם אותו חג לשם
 And the שמחה, as the pasuk states: וחבת שלמים ואכלת שם ושמתח לפני ה' א-לקיך
 The שלמי שמחה are not obligatory if there is sufficient meat from the חגיגה, or other Kobanos.

7

מלפני:

קרבנות החג

<p>עולת ראיה</p> <p>שלש פעמים בשנה יראה כל זכרון את פני ה' א-לקיך ולא יראו את פני ה' ריקם</p>	<p>שלמי חגיגה</p> <p>וחבת שלמים ואכלת שם ושמתח לפני ה' א-לקיך</p> <p><i>Not obligatory if there is sufficient meat</i></p>	<p>שלמי שמחה</p> <p>וחבת שלמים ואכלת שם ושמתח לפני ה' א-לקיך</p>
---	--	--

8 Zugt the Mishna:
 ב"ש אומרים מביאין שלמים
 Bais Shamai holds that we may bring קרבנות שלמים as sacrifices on Yom Tov itself, since its meat is eaten by the one bringing the קרבן. Hence, it is considered נפש אוכל נפש. ואין סומכין עליהן
 However one may not perform סמיכה on the קרבן on Yom Tov, but rather the סמיכה must be performed before Yom Tov. סמיכה is where the owner of the קרבן places his hands and leans on the head of the animal with all his might. Bais Shamai forbids סמיכה on Yom Tov, because it is using an animal, which is included in the איסור שבות of משתמש בבעלי חיים - riding an animal. רוכב על גבי בהמה אבל לא עולות
 However, according to Bais Shamai, קרבנות עולה, while also a חיוב on each of the שלש רגלים, may not be brought on Yom Tov itself, as the קרבן עולה is burned completely, and therefore not אוכל נפש.
 ובית הלל אומרים מביאין שלמים ועולות
 Whereas Bais Hillel holds that one may bring קרבנות שלמים AND עולות as well. וסומכין עליהן
 According to Bais Hillel we are also permitted to perform סמיכה on the קרבן on Yom Tov itself, because, if שחיטה of the קרבן, which involves an איסור דאורייתא, may be performed on Yom Tov, סמיכה, which merely involves an איסור דרבנן, may certainly be performed on Yom Tov as well.
 The Machlokes regarding סמיכה is elaborated on in the next Daf.

8

<p>ובית הלל אומרים מביאין שלמים ועולות</p> <p>BURNED</p> <p>אזל נפש NOT</p> <p>וסומכין עליהן יום טוב ON</p> <p>שחיטה < איסור דאורייתא</p> <p>MAY be performed</p> <p>סמיכה < איסור דרבנן</p> <p>May CERTAINLY be performed</p>	<p>בית שמאי אומרים מביאין שלמים אבל לא עולות</p> <p>EATEN</p> <p>אזל נפש IS</p> <p>ואין סומכין עליהן יום טוב ON</p> <p>BECAUSE IT IS משתמש בבעלי חיים It's included in the איסור שבות of רוכב על גבי בהמה</p>
---	--

9 Regarding which Korbonos may be brought; Ulla explains, that both ב"ש and ב"ה learn from the same פסוק, which is וחגתם אותו חג להשם. וחגתם אותו חג להשם ב"ש learns חגיגה אין עולת ראיה לא ב"ה learns - 'לה' כל דלה'
 Any קרבן that is a חובה is permitted on Yom Tov, אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין קריבין ביו"ט
 According to עולא, all agree that נדרים ונדבות, voluntary קרבנות, שלמים are not brought on Yom Tov itself, even חגיגה.

9

Ulla explains...

<p>בית הלל</p> <p>וחגתם אותו חג לה' כל דלה' קרבן חובה ANY is permitted on יום טוב</p>	<p>בית שמאי</p> <p>וחגתם אותו חג לה' חגיגה אין עולת ראיה לא</p>
---	---

אבל נדרים ונדבות דברי הכל אין קריבין ביו"ט
Even שלמים

10 רבי שמעון בן אלעזר holds that according to ב"ה, נדרים ונדבות קריבין ביו"ט Voluntary שלמים may be brought on Yom Tov.

10 רבי שמעון בן אלעזר
 According to בית הלל,
 נדרים ונדבות קריבין ביו"ט
 Voluntary שלמים may be
 brought on יום טוב

11 We'll summarize the Gemara as Rashi explains it:
 שלמי חגיגה ד"ה מביאין - שלמי חגיגה ד"ה מביאין
 נדרים ונדבות קריבין ביו"ט both agree that שלמי חגיגה MAY be brought on Yom Tov, because it has תרתי להתירא - two factors to permit it - אוכל נפש - it is EATEN by the person - therefore it is אוכל נפש נפש - it must be brought ON Yom Tov

11 שלמי חגיגה
 דברי הכל מביאין
 מתי לאיסורא

בית הלל בית שמאי

יש בה
 אכילת אדם
 זמנם ברגל

12 עולת נדבה ד"ה אין מביאין - עולת נדבה ד"ה אין מביאין
 נדרים ונדבות קריבין ביו"ט both agree that עולת נדבה may NOT be brought on Yom Tov, because it has תרתי לאיסורא - two factors to forbid it - אוכל נפש אדם - it is NOT eaten by the person - therefore it is not אוכל נפש נפש - it can be brought AFTER Yom Tov

12 עולת נדבה
 דברי הכל אין מביאין
 מתי לאיסורא

בית הלל בית שמאי

אין בה
 אכילת אדם
 אפשר
 לאחר זמן

13 עולת ראייה מחלוקת ב"ש וב"ה
 ב"ש אין מביאין
 ב"ה מביאין
 Because it has חד לאיסורא
 אין בה אכילת אדם
 And it has חד להתירא
 זמנם ברגל
 This one factor to permit it - according to ב"ש is not enough - according to ב"ה it is enough

13 עולת ראייה
 מחלוקת ב"ש וב"ה

בית הלל מביאין בית שמאי אין מביאין

חד לאיסורא

אין בה
 אכילת אדם

חד להתירא

זמנם ברגל

14 שלמי נדבה
ב"ש אין מביאין
According to ש"ב,
נדבה שלמי may NOT be brought, because one factor is never
enough to permit.
This case has
חד להתירא
יש בה אכילת אדם
חד לאיסורא
אפשר לאחר זמן

According to ש"ב, we have a Machlokes of ובריי"תא and רבי
שמעון בן אלעזר.
רבי שמעון בן אלעזר holds that ש"ב permit it, because any one factor
is enough. Hence,
נדרים ונדבות קריבין ביו"ט
Ulla and a concurring Braisa hold that even according to ש"ב it
may NOT be brought, because, only the one factor of
זמנם ברגל is enough to permit it, but the one factor of
יש בה אכילת אדם is not enough to permit it. Hence,
נדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט
=====

14 שלמי נדבה

בית הלל רבי שמאי
בית שמאי אין מביאין

חד אפתירא
חד לאיסורא

יש בה אכילת אדם

ANY factor is enough
נדרים ונדבות קריבין ביו"ט

זולא ובריי"תא

אפשר לאחר זמן

ONE FACTOR OF זמנם ברגל IS enough

ONE FACTOR OF יש בה אכילת אדם NOT enough
נדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט

15 We will review briefly some of the topics mentioned on Amud
bais, as they are dealt with more extensively in their respective
Masechtos:
The Gemara cites a Braisa regarding קרבן תודה, in which we find
a מחלוקת תנאים
והני תנאי כי הני תנאי
Who, likewise, disagree whether
נדרים ונדבות קריבין ביו"ט

דתניא אין מביאין תודה בחג המצות מפני חמץ שבה
We may not bring a קרבן תודה on פסח, because part of the
Korban, 10 of the 40 loaves are חמץ. The gemara explains further,
that we are not even allowed to bring such a קרבן on Erev
Pesach,
שאין מביאין קדשים לבית הפסול
We may not bring a קרבן תודה when we will have to stop eating it
before its regularly allotted time, which might cause it to
become פסול, and נותר.

15 ברייתא:

קרבן תודה
Regarding תודה
we find a מחלוקת תנאים

ובין תנאי ט פני תנאי

WHETHER
נדרים ונדבות קריבין ביו"ט

די תנאי
אין מביאין תודה...

בחג המצות - מפני חמץ שבה

ערב פסח
לאין מביאין קדשים לבית הפסול

16 ולא בעצרת מפני שהוא יו"ט
 We may not bring a קרבן תודה on שבועות either, because the Tanna Kamma holds נדרים ונדבות אין קריבין ביו"ט
 The Gemara later cites the opinion of רבי אלעזר ב"ר שמעון that it may be brought on Yom Tov, because he holds נדרים ונדבות קריבין ביו"ט
 The Braisa continues; אבל מביא אדם תודתו בחג הסוכות
 However, a הדם קרבן תודה may be brought on Chol HaMoed Sukkos.

16 **ולא בעצרת - מכני לפלא יו"ט**

רבי שמעון בן אלעזר	תנא קמא
נדריים ונדבות קריבין ביו"ט	נדריים ונדבות אין קריבין ביו"ט

אבל מביא אדם תודתו בחג הסוכות
 Chol HaMoed Sukkos

17 The Gemara also explains this Braisa as a three-way Machlokes regarding בל תאחר
 The pasuk says כי תדר נדר להשם א-לקיך, לא תאחר לשלמו
 If you pledges a sacrifice to the Bais HaMikdash, you shall not delay the fulfillment of your pledge.
 The Chachamim learned from the pasuk שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' א-לקיך בחג המוצות ובחג השבועות ובחג שסוכות
 That the three רגלים were mentioned specifically, to make the point that this is the time that must elapse before a person is עובר בל תאחר of לאו.

17 **כריתות:**
בל תאחר
 כי תדר נדר להשם א-לקיך לא תאחר לשלמו
 The חכמים learned from; שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' א-לקיך בחג המוצות ובחג השבועות ובחג שסוכות
 This is the time that must elapse before one is עובר the לאו of בל תאחר

18 ת"ק סבר שלש רגלים אמר רחמנא אפילו שלא כסדרן
 The Tanna Kama holds that as soon as the next three Yomim Tovim pass and one has not brought their Korban he is עובר this לאו.
 For example, if he made the נדר after Pesach, he is עובר after next Pesach, after שבועות סוכות פסח have passed
 ר' שמעון סבר כסדרן אין שלא כסדרן לא זיה אחרון
 Rebbe Shimon holds that the three Yomim Tovim are counted from the next Pesach, they must be in order, starting from Pesach, because, סוכות must be the last of the three Yomim Tovim. Therefore, in our example, he is only עובר after the next 5 Yomim Tovim.
 שבועות סוכות פסח שבועות סוכות
 ר' שמעון holds גורם - שזה גורם that as soon as the next Yom Tov of Sukkos passes, one is עובר, regardless of when he made the נדר. In our example, he would be עובר after 2 Yomim Tovim.
 שבועות סוכות
 Even if he made the נדר right before סוכות, he would be עובר right after that סוכות, after only one Yom Tov.

18

ור' אלעזר בר"ש סבר שזה גורם As soon as סוכות passes	ור' שמעון סבר כסדרן אין לא כסדרן לא שזה אחרון	תנא קמא סבר שלש רגלים אמר רחמנא אפילו לא כסדרן
FOR EXAMPLE	FOR EXAMPLE	FOR EXAMPLE
1 שבועות	1 שבועות	1 שבועות
2 סוכות	2 סוכות	2 סוכות
3 פסח	3 -1 פסח	3 פסח
4 שבועות	4 -2 שבועות	4 לאו חס צובי
5 סוכות	5 -3 סוכות	5 לאו חס צובי
Even if he made the נדר right before סוכות, he would be עובר right after סוכות		

19 Our daf concludes with the teaching of רבי אלעזר ברבי שמעון
That if a person brings a Korban Todah on Yom Tov
יוצא בה משום שמחה ואינו יוצא בה משום חגיגה
Because,
כל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין
The שלמי חגיגה is a חיוב and one can only fulfill an obligation
with a חולין animal, and not with a Korban in which he is already
obligated.
אף על גב דפריש
Even if he so stipulated when he obligated himself in the קרבן
תודה.

19 רבי אלעזר ב"ר שמעון

If a person brings a קרבן תודה
יום טוב on

ואינו יוצא בה	יוצא בה
מלאך חולין	מלאך שמחה

One can only fulfill a חיוב with a חולין animal
אף על גב דפריש